

KAKO BRINUTI O SVINJAMA I KAKO IH OBUZDATI

Kada se nepravilno brinete o svinjama, možete ih izložiti stresu, pa čak i ozlijediti. To može otežati premještanje svinja. Također možete ugroziti sebe i druge radnike koji rukuju svinjama. Ako su svinje izložene stresu kod klanja, njihovo meso može biti lošije kvalitete. Ovi savjeti pomoći će vam da osigurate učinkovito kretanje svinja.

Briga o svinjama i njihovo obuzdavanje dopušteno je samo radnicima koji imaju uvjerenje o sposobljenosti.

O SVINJAMA

- Svinje su društvene, osjetljive i ekspresivne životinje
- Ne vide **dobro**, ali imaju odličan sluh
- Krmače i nerasti mogu biti agresivni
- **Vole:** dobro osvijetljena područja
- **Ne vole:** mrak i sjene, odsjaje, objekte koji se kreću, jake struje zraka, glasne zvukove, nagle pokrete, samoču i stjerivanje u kut, skliske podove, požurivanje
- Svaka svinja može se ponašati na drugčiji način

ZAPAMTITE

- Ako ne možete lako i bezbolno premjestiti svinju, **ne biste je trebali premještati**
- Zadržite **grupu na okupu** – odvajajte svinje isključivo radi sputavanja

PREMJEŠTANJE U GRUPAMA

- Istovarujte i premještajte svinje u grupama od 5 – 6
  - Na omamljivanje možete voditi i veće grupe (do 18 svinja), ovisno o brzini linije klanja
- Vodite računa:**
- Odrasle krmače: premještaju se u grupama od 3 – 4
  - Odrasli nerasti: premještaju se jedan po jedan
  - Prasad se može kretati u stadu (maks. 30 – 40) ili nositi pojedinačno

DA

- Dopustite da se svinje kreću jedna pored druge
- Osigurajte da nema prepreka na putu kretanja
- Dobro osvijetlite put kretanja, ali ne usmjeravajte svjetlo direktno u svinje
- Koristite zastave, plastična vesla, šuškalice ili daske za svinje

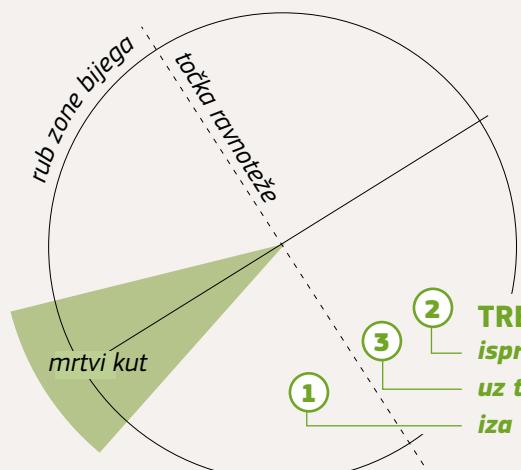
NE

- Ne udarajte svinje
- Ne izlažite osjetljive dijelove tijela svinja pritisku
- Ne podižite svinje za glavu, uši, noge ili rep
- Ne savijajte i ne lomite repove svinja
- Ne hvatajte svinje za oči
- Ne rukujte svinjama na način koji ih može ozlijediti

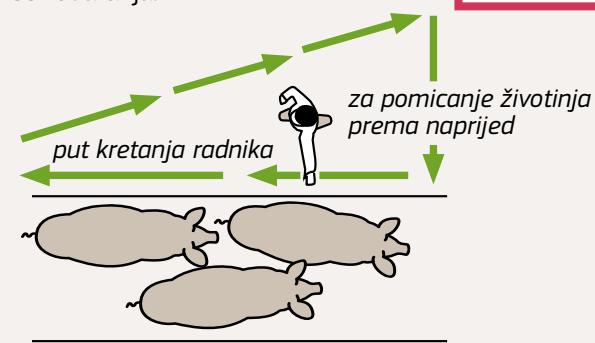
ISKORISTITE ZONU BIJEGA

Prostor oko svinje zove se zona bijega. Kad uđete u taj prostor, svinja će se pomaknuti. Da biste potaknuli svinju na kretanje, možete iskoristiti **točku ravnoteže** (obično u ramenom području) dok stojite na primjerenoj udaljenosti od životinje. Krećite se polako. Trebali biste moći navesti svinje da se pomaknu bez udaranja.

TREBATE STAJATI:

ispred točke ravnoteže kad želite da se životinja pomakne unazad
uz točku ravnoteže kad želite da se životinja zaustavi
iza točke ravnoteže kad želite da se životinja pomakne prema naprijed

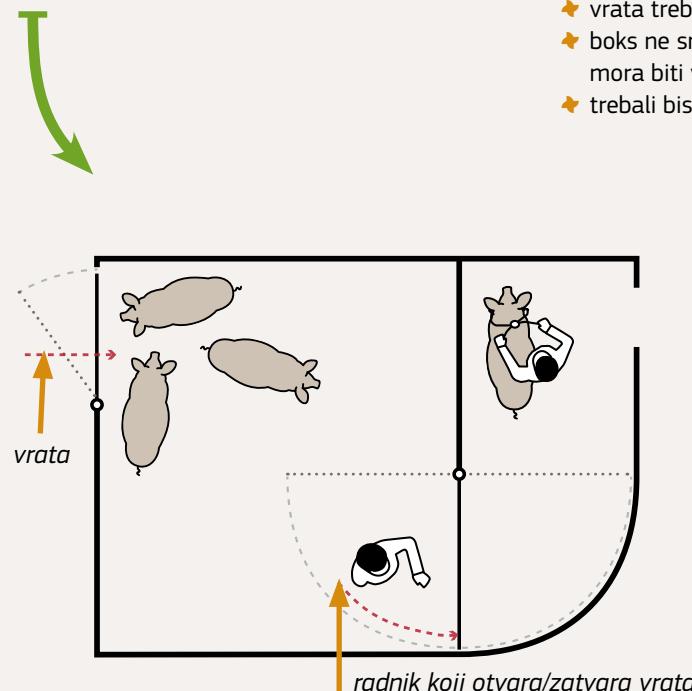

KAKO SPUTATI SVINJE

Omamljivanje i usmrćivanje svinja bit će učinkovitije ako ih pravilno sputate. To će spriječiti nepotrebnu bol, nelagodu i patnju svinja. Slijedite ove upute kako biste izbjegli nanošenje boli svinjama prije klanja.

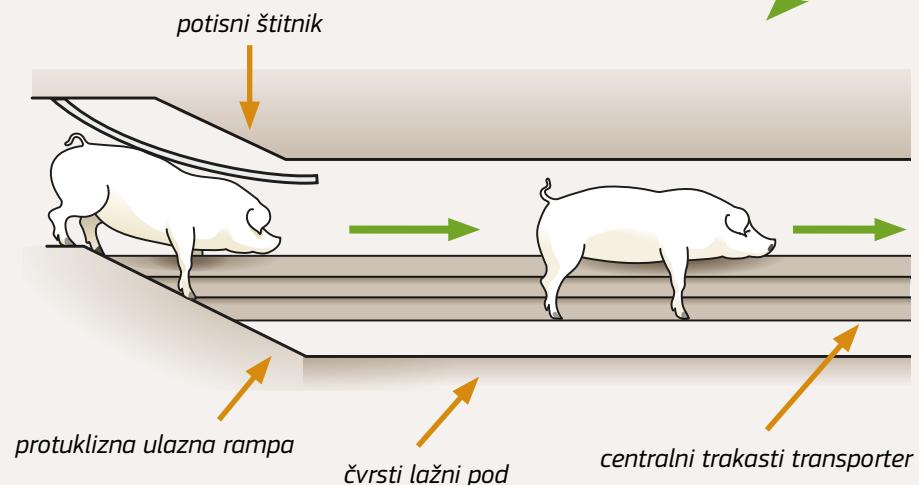
OBOR ZA OMAMLJIVANJE

- Radite u timovima od 1 – 3 ljudi
- Uvedite malu grupu svinja u obor kroz vrata i zatim ih zatvorite
- Ostavite oko 1,2 m² po svinji
- **Svinje su u zatvorenom prostoru** pa nisu potrebna dodatna sredstva za sputavanje

INDIVIDUALNI BOKS ZA SPUTAVANJE

- Za po jednu svinju
  - **Prijeliči okretanje svinje koja stoji**
  - Za krmače, potreban je boks dužine 1,5 – 2,5 m i visine 0,75 – 1 m
- Neka svinja uđe dobrovoljno, bez guranja ili podbadanja. U te svrhe:
- boks mora biti dobro osvijetljen, bez reflektivnog materijala
  - pod mora izgledati isto kao i pod izvan boksa
  - vrata trebaju biti dovoljno velika tako da svinja može lako proći
  - boks ne smije izgledati kao da nema izlaza – prostor izvan boksa mora biti vidljiv s vrata
  - trebali biste ostati izvan vidnog polja, s druge strane

ZABRANJENI NAČINI SPUTAVANJA

- Vješanje/podizanje životinje koja je pri svijesti
- Mehaničko stezanje/povezivanje nogu ili stopala
- Presijecanje leđne moždine
- Imobilizacija električnom strujom

POKRETNNA TRAKA

- Automatizirani sustav koji rijetko zahtijeva da čovjek rukuje životinjom
- Sve više sputava svinje kako se kreću prema omamljivanju
- Dovedite svinje do početka pokretne trake, po mogućnosti u grupi kako bi ostale mirne
- **Ostavite dovoljno mesta između svinja** tako da ne naslanjaju glavu na leđa svinje ispred njih

Odjenite tamnu odjeću